

Ψυχοπαθητικότητα και Κακόβουλη Χρήση του Διαδικτύου

** έρευνα σε κρατούμενους των
Δικαστικών Φυλακών Κορυδαλλού*

Δεληκωστοπούλου Βασιλική

Εγκληματολόγος / MSc Ψυχιατροδικαστικής

Πραγματογνώμονας Πρωτοδικείων Αθηνών / Πειραιώς

Υποψήφια Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Αθηνών

e-mail: vickydelikostopoulou@gmail.com

Ψυχοπαθητικότητα

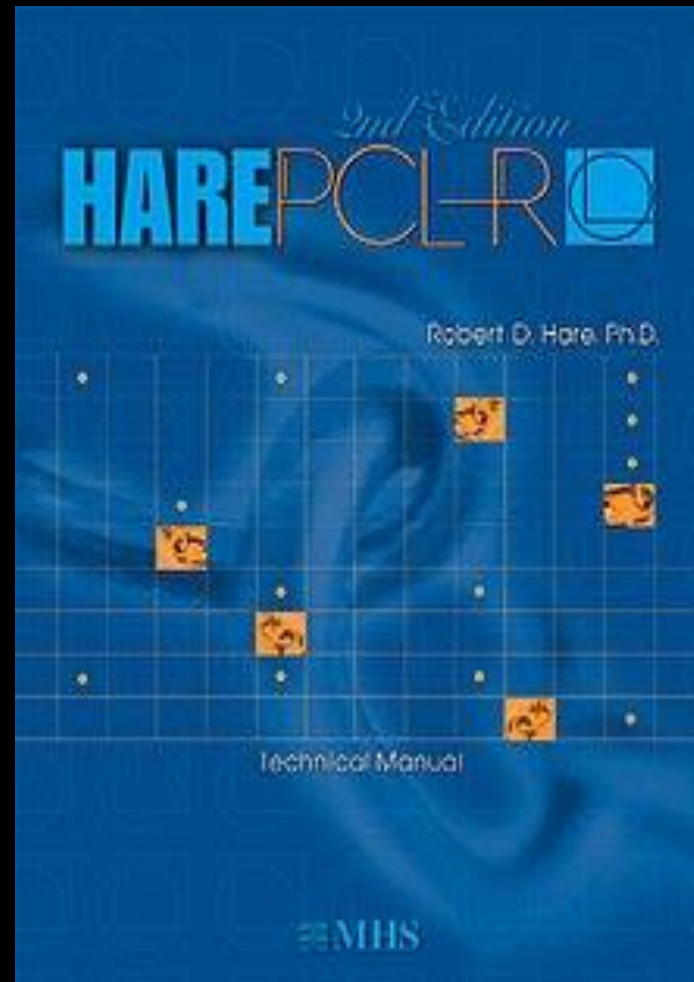
Η **ψυχοπαθητικότητα** δεν αποτελεί διαταραχή προσωπικότητας (όπως η Αντικοινωνική Διαταραχή Προσωπικότητας)

Θεωρείται ένα εννοιολογικό κατασκεύασμα της προσωπικότητας (personality construct) με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, όπως:

- έλλειψη ενσυναίσθησης, ενοχής και τύψεων
- επίπεδο συναίσθημα
- επιφανειακή γοητεία
- χειριστικότητα
- αντικοινωνική συμπεριφορά
- ανικανότητα σύναψης και διατήρησης αυθεντικών συναισθηματικών δεσμών

Κλινικά, αξιολογείται μεταξύ άλλων, μέσω του εργαλείου PCL-R (Psychopathy Checklist-Revised), του Robert Hare.

- ❖ Το Psychopathy Checklist–Revised (PCL-R) αποτελεί διαγνωστικό εργαλείο αξιολόγησης με μέγιστη βαθμολογία 40
- ❖ Αφορά άντρες 18+ κρατούμενους σε σωφρονιστικά ή ψυχιατρικά καταστήματα, ανεξαρτήτως αδικήματος
- ❖ Εντοπίζει ψυχοπαθητικά χαρακτηριστικά μέσω ημιδομημένης συνέντευξης και εξέτασης ατομικού φακέλου
- ❖ Βαθμολογία ≥ 30 θεωρείται ενδεικτική ψυχοπάθειας στις Ηνωμένες Πολιτείες
- ❖ Το PCL-R βρίσκεται στη διαδικασία στάθμισης στον ελληνικό ανδρικό πληθυσμό μέσω της παρούσας έρευνας στο Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού.
- ❖ Για τους σκοπούς της έρευνας, επιλέχθηκε ως διαγνωστικό κατώφλι η βαθμολογία 25, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική που εφαρμόζεται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, όπου χρησιμοποιούνται χαμηλότερα cut-off scores σε σύγκριση με τις ΗΠΑ (≥ 30).

περίοδος διεξαγωγής έρευνας

03/2023 - σήμερα

n = 642 κρατούμενοι

ηλικία: 19 – 68 ετών

- Από 642 κρατούμενους → 546(83.7%) χρησιμοποιούσαν το διαδίκτυο για πάνω από 1 ώρα/ημέρα (προ κράτησης)
- PCL-R Αποτελέσματα → Από 546 που κάνουν εκτεταμένη χρήση:
286 (49%) είχαν σκορ >19
- Μέτρια έως υψηλά επίπεδα ψυχοπαθητικών χαρακτηριστικών: σημαντικά στοιχεία αντικοινωνικής συμπεριφοράς, ενδείξεις διαπροσωπικής χειριστικότητας, εξαπάτησης, απάθειας ή παρορμητικότητας, αυξημένη πιθανότητα παραβατικότητας
- Έχουν εμπλακεί έστω μια φορά στο παρελθόν σε κακόβουλη χρήση διαδικτύου

Ενδεικτικά :

124 άτομα → απάτη με υπολογιστή είτε ως κύριο αδίκημα είτε ως δευτερεύον / παρελθοντικό
43 άτομα -> κατοχή & διακίνηση πορνογραφικού υλικού (28 κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας *)

(*μεταγωγές από ΚΚ Γρεβενών & Τρίπολης)

Διαπραχθέντα αδικήματα μέσω διαδικτύου

- Απάτη μέσω υπολογιστή
- Κατοχή / διακίνηση πορνογραφίας ανηλίκων
- Σωματεμπορία
- Εκδικητική πορνογραφία
- Εκβίαση μέσω διαδικτύου
- Παραβίαση προσωπικών δεδομένων
- Παραπλάνηση ανηλίκων
- Απειλή / Ψυχολογική κακοποίηση μέσω social media
- Κατοχή/διανομή παράνομου ψηφιακού υλικού
- Λαθρεμπόριο
- Διακίνηση ουσιών

Κεντρικό Συμπέρασμα

- ❖ Τα ευρήματα δείχνουν ότι τα υψηλότερα επίπεδα ψυχοπαθητικότητας (ιδίως στον Παράγοντα 2 του PCL-R: αντικοινωνικός τρόπος ζωής) σχετίζεται με μεγαλύτερη πιθανότητα εμπλοκής σε παραβατικές διαδικτυακές συμπεριφορές, με βασικό μοτίβο τη χειριστικότητα, την αναλγησία και τον αντικοινωνικό τρόπο ζωής.
- ❖ Τα άτομα αυτά τείνουν να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ως μέσο επιβολής, ελέγχου ή οικονομικής/σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Άτομα με αυξημένα ψυχοπαθητικά χαρακτηριστικά:

- ❖ χρησιμοποιούν συχνότερα το διαδίκτυο για εξαπάτηση, έλεγχο και εκμετάλλευση
- ❖ εμφανίζουν μειωμένη ενσυναίσθηση και απουσία τύψεων για τις διαδικτυακές τους πράξεις
- ❖ εμπλέκονται πιο συχνά σε δόλιες ή επιθετικές ψηφιακές δραστηριότητες